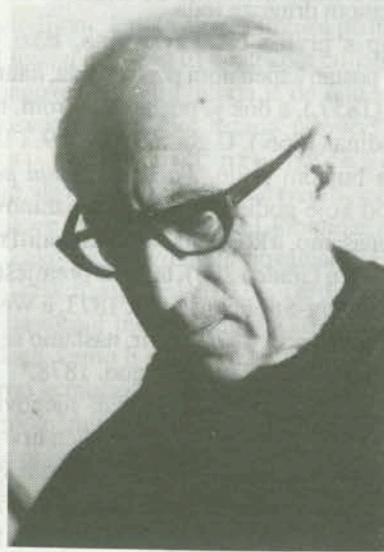

IN MEMORIAM

Bruno Bjelinski

(Trst, 1. XI. 1909. – Silba, 3. IX. 1992.)

Bilo je sasvim neopravdano reći da je s nepovratnim odlaskom hrvatskog skladatelja Brune Bjelinskog nestalo i mnogo glazbene ljepote i vedrina koju je darivao svojim slušateljima; njegova će djela i dalje trajati kao svjedoci iznimno bogatog stvaralačkog života.

Bruno Bjelinski

Roden u činovničkoj obitelji, studirao je pravo u Zagrebu te 1934. stekao doktorat. 1935. diplomirao je kompoziciju na Muzičkoj akademiji kao raniji đak Blagoja Berse. Do II. svjetskog rata radio je kao sudski i odvjetnički pripravnik. Nakon rata predavao je nekoliko mjeseci teoretske predmete na Srednjoj muzičkoj školi u Splitu, a od 1945 do 1977. profesor je Muzičke akademije u Zagrebu za kontrapunkt i fugu.

Bjelinski je neobično plodan stvaralac: stvorio je djela gotovo svih glazbenih vrsta. Među orkestralnim djelima treba u prvom redu istaknuti njegovih 15 simfonija. Premda Bjelinski nije izraziti stvaralac programme glaz-

be, ipak neke njegove simfonije nose naslov koji određuje njegovo opće obilježje: npr. I. – *Sinfonija ljeta* (1955), II. – *In memoriam poetae* (1961), III. – *Muzika za prijatelje* (1964), IV. – *Symphonia jubilans* (1965), V. – *Sinfonija za Taliju* (1969) itd. Osobitu popularnost stekao je *Divertimento za komorni orkestar* (1948). Koncertantna djela također su obilno zastupljena u stvaralaštву Bjelinskog: gotovo i nema glazbala za koji Bjelinski nije napisao koncert. Raznolik je i sastav komornih djela: pored tri gudačka kvarteta (1943, 1951, 1985) tu je *Sonata za violoncello i klavir* (1948), *Sonatina za rog i klavir* (1973), i drugo. Među skladbama za klavir su npr. tri sonate (1938, 1944, 1960), *Proljetne igre* (1957). Posebnu pažnju posvetio je Bjelinski vokalnoj lirici: tu su ciklusi *Ciciban* (1947), *Pjesme za Bezimenu* (1953), *Bez povratka* (1953). Premda nije pisao izrazitu duhovnu glazbu, više puta je koristio biblijske i liturgijske tekstove, tako u ciklusu *Candomblé* (1973), u V. simfoniji (molitva za mir – *Donā nobis pacem*) te u *Psalmima kralja Davida* (1990).

Operе su mu komornog karaktera: *Heraklo* (komična, 1969), *Močvara* (1972), *Zvona* (1973), *Orfej XX. stoljeća* (1979), *Pčelica Maja* (1952) namijenjena je najmlađoj publici kao i baleti *Pinocchio* (1959), *Petar Pan* (1966) i *Mačak u čizmama* (1977). Djeci je namijenjena zbirkа pjesama *Kapljice* (1975), *Koncert za jednog malog dječaka* (za klavir i ork. 1973) i niz glazbenih priča.

Stilsko usmjerenje Bjelinskog zazire od bilo kakvih avangardnih postupaka; njegova glazba protjeće u okvirima tonalnosti, s biljem suvremenosti u harmonijskom govoru. Formalno se oslanja na klasično–romantične uzore, a instrumentacija je prozračna, delikatna, pa se glazba Bjelinskog u tom pogledu može usporediti s Mozartovom ili Mendelssohnovom. Njen izražaj je pretežno vedar, optimističan, ali sadrži i stranice duboke izražajnosti, prožete osjećajem sjete. Njegova posljednja, XV. simfonija odiše drukčijim izražajem: kao da njen autor sluti svoj skori kraj.

Djela Bjelinskog izvodila su se u mnogim gradovima naše zemlje i inozemstva. 1975. je dobio nagradu "Vladimir Nazor" za životno djelo. Bio je redovni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Njegovog toplog, srdačnog ljudskog lika sjećat će se s ljubavlju i poštovanjem svi oni koji su ga poznavali. Za opus Brune Bjelinskog sačuvano je vrlo visoko mjesto u razvoju hrvatske glazbe.

Nikša NJIRIĆ